

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΛΟΥΚΑ - Λουκ. 6, 31-36 (2/10/2016)

Η αγάπη προς τους εχθρούς

Η διδασκαλία του Κυρίου για την αγάπη προς τους εχθρούς, αγαπητοί μου αδελφοί, πάντοτε ηχούσε περίεργα στα ότα των ανθρώπων. Πώς είναι δυνατόν να καλούμαστε ν' αγαπήσουμε ή να συγχωρήσουμε εκείνους που μάς έβλαψαν, που έθιξαν την τιμή και την υπόληψή μας, που ζηλοφθονούν την επιτυχία μας; Πώς είναι δυνατόν ν' αγαπήσουμε εκείνους που κινούνται με εκδικητικές προθέσεις εναντίον μας, που μάς αδικούν στον επαγγελματικό μας χώρο, πατώντας πάνω μας για να ανέλθουν τις βαθμίδες της εργασιακής ιεραρχίας; Πώς είναι δυνατόν ν' αγαπήσουμε εκείνους που συνέβαλαν στη διάλυση της οικογενειακής μας ειρήνης, όλους εκείνους που, με μια λέξη, μπορούμε να χαρακτηρίσουμε εχθρούς;

Ακούσαμε τον Χριστό στο σημερινό Ευαγγελικό κείμενο να περιγράφει το μεγαλείο της αγάπης, με τρόπο που μόνο Εκείνος μπορεί, αφού Εκείνος είναι η αυτοαγάπη. Τον ακούσαμε, όμως, να ζητά την υπέρβαση στην ποσότητα και στην ποιότητα της αγάπης, την υπέρβαση από την αυτονόητη αγάπη προς τους δικούς μας ανθρώπους, προς εκείνους που μάς ευεργετούν και μάς περιβάλλουν με τη φιλία τους. Τον ακούσαμε να ζητά να περιβάλλουμε με αγάπη τους εχθρούς μας, γιατί με τον τρόπο αυτό θα είμαστε πραγματικά παιδιά Του.

Είναι, αλήθεια, δύσκολη τούτη η εντολή. Είναι, όμως, το τελευταίο σκαλοπάτι στην κλίμακα της αγάπης, στο οποίο, για να φθάσουμε, πρέπει πρώτα να ανέλθουμε τα προηγούμενα. Και τα προηγούμενα είναι η αγάπη προς τον Θεό και η αγάπη προς τον κάθε συνάνθρωπο, τον πλησίον. Άραγε, αγαπούμε τον Θεό; Και πώς εκδηλώνουμε την αγάπη μας προς Αυτόν; Συνήθως, η αγάπη μας προς τον Θεό περιορίζεται σε θεωρητικό επίπεδο και δυσκολεύεται να εκδηλωθεί με τρόπο πρακτικό. Νομίζουμε ότι, τηρώντας τις λεγόμενες θρησκευτικές μας υποχρεώσεις ή ακολουθώντας την τυπική διάταξη του Εκκλησιαστικού βίου, εκφράζουμε την αγάπη μας στο Θεό. Πιστεύουμε ότι ο σποραδικός Εκκλησιασμός μας και η εθιμική συμμετοχή μας στον ετήσιο εορτολογικό κύκλο είναι απόδειξη αγάπης προς τον Θεό. Έχουμε την εντύπωση ότι, προβάλλοντας τα εξωτερικά σχήματα της θρησκευτικότητάς μας και υιοθετώντας την εικόνα του ανθρώπου της Εκκλησίας, κυρίως στις δημόσιες εμφανίσεις μας, αποδεικνύουμε την αγάπη μας προς τον Θεό.

Ο Θεός, όμως, τίποτε απ' όλα αυτά δεν έχει ανάγκη. Αυτά εξυπηρετούν, ενδεχομένως, τις δικές μας εσωτερικές ανάγκες και καλώς γίνονται, όταν προέρχονται από πίστη και όχι από συνήθεια. Ο Χριστός μετρά το μέγεθος της αγάπης μας προς Εκείνον στο μέτρο της

αγάπης μας προς τους συνανθρώπους μας. Αγαπούμε, άραγε, τους πλησίον μας; Στεκόμαστε αρωγοί στις ανάγκες τους; Σπογγίζουμε τα δάκρυα του πόνου και των δοκιμασιών τους; Μοιραζόμαστε μαζί τους τις δύσκολες και δυστυχιωμένες στιγμές; Βλέπουμε στο πρόσωπο του κάθε εμπερίστατου συνανθρώπου μας το πρόσωπο του ίδιου του Χριστού, ο οποίος χτυπά την πόρτα της καρδιάς μας καθημερινά ζητώντας έλεος, δικαιοσύνη, συμπάρασταση, αλληλεγγύη, ενδιαφέρον, αγάπη; Τα κάνουμε όλα αυτά; Μάλλον όχι ή τουλάχιστον, όχι στο βαθμό που θα έπρεπε. Αν δε μπορούμε, λοιπόν, ν' αγαπήσουμε τον Θεό όπως πρέπει και να Τον αναγνωρίσουμε στα πρόσωπα των αδελφών μας, τότε ναι, η αγάπη προς τους εχθρούς είναι δύσκολη υπόθεση.

Το επισημαίνει χαρακτηριστικά ο Άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς: «Είναι, λοιπόν, περίεργο που οι άνθρωποι δεν αγαπούν τους εχθρούς τους, όταν δεν ξέρουν ν' αγαπούν ούτε τους φίλους τους; Είναι παράξενο να μη μπορεί να διαβάσει βιβλία το παιδί που δεν έμαθε το αλφάβητο; Πώς μπορεί ν' αγαπήσει ο άνθρωπος τον απόμακρό του, όταν δε μπορεί ν' αγαπήσει τον πλησίον του;... Ποτέ δε θα υπάρξει αγάπη προς τους εχθρούς, μέχρι να υπάρξει αγάπη ανάμεσα στους φίλους. Και δεν θα υπάρξει αγάπη ανάμεσα σε φίλους, μέχρι να οικοδομηθεί επάνω στην αλληλογνώση, το σεβασμό και τη θυσία»¹.

Βλέπουμε, τελικά, αδελφοί μου, ότι η εντολή του Κυρίου για αγάπη προς τους εχθρούς δεν είναι παράλογη, ούτε ακατόρθωτη. Αρκεί να προηγείται η φυσιολογική οδός της αγάπης προς τον Θεό και την εικόνα Του, τον κάθε άνθρωπο. Τότε και η αγάπη προς τους εχθρούς θα ακολουθήσει ως φυσιολογική εξέλιξη μιας ζωής που δε μπορεί να μισησει επειδή έχει μάθει μόνο ν' αγαπά. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

¹ «Αργά βαδίζει ο Χριστός», σελ. 94